Rasullerin İttifak Ettiği Dört Büyük Mes'ele

RASÛLLERİN İTTİFAK ETTİĞİ DÖRT BÜYÜK MES'ELE
Sâlim b. Sa'd et-Tavîl
Çeviren: Hüseyin Cinisli

Hamd olsun bir ve tek olarak Allah'a, salât ve selâm olsun kendisinden sonra nebî olmayana!
Emmâ Ba'd:
Muhakkak ki Allah, rasûllerini göndermiş ve kitaplarını indirmiş; Allah'ın rasûlleri de toplumlarına davetlerinde dört büyük mes'ele üzerinde ittifak etmiş, onlar hakkında ihtilâf etmemişlerdir. Yüce Allah şöyle buyurur: «Allah'a ibâdet edin, O'ndan korunup sakının ve bana da itaat edin ki günahlarınızı mağfiret etsin.» [Nûh, 3-4] Bu, ilk rasûl olan Nûh aleyhisselâm'ın sözüdür. Allah'ın kitaplarında zikrettiği bütün rasûllerin davetini inceleyecek olursak, şu dört mes'ele hakkında icma ettiklerini görürüz.

Birinci Mes'ele: Tevhîd.
Tevhîd, ortağı olmaksızın bir ve tek olarak Allah'a ibâdet etmektir. O, Allah'ın kullarına en büyük emridir. Cinleri ve insanları Yüce Allah onun için yaratmıştır. Nitekim şöyle buyurur: «Cinleri ve insanları -başka bir şey için değil- yalnız bana ibâdet etsinler diye yarattım.» [Zâriyât, 56] Allah rasûllerini tevhîd için göndermiş, kitaplarını onun için indirmiştir; onun için şerîat koymuş, hadler belirlemiş ve cihâdı farz kılmıştır; onun için helâli helâl, harâmı da harâm kılmıştır; onun için dostluk ve düşmanlık akdedilmiş, Allah için sevmek ve Allah için buğzetmek emredilmiştir. Hatta Allah dünyayı da âhireti de, semavâtı da arzı da tevhîd için yaratmıştır. Cennet ve cehennem tevhîd için yaratılmıştır. Hakka tevhîd için gerçekleşecek, vâkıa onun için vukû bulacak, kıyâmet onun için kopacaktır. Tevhîd ilk ve en büyük vâcibtir. Muvaffak olanlar ona muvaffak kılınanlar, gâfil olanlar ondan gâfil kalanlar, şaşırıp sapanlar onu kaybedenlerdir. Yüce Allah şöyle buyurur: «Senden önce de gönderdiğimiz her rasûle ancak 'Benden başka hak ilâh yoktur, o hâlde bana ibâdet edin.' diye vahyettik.» [Enbiyâ, 25] Yine şöyle buyurur: «Muhakkak ki biz her ümmete 'Yalnız Allah'a ibâdet edin, tâğûttan kaçının.' diye bir rasûl göndermişizdir.» [Nahl, 36] Tevhîdin anlamı: Allah'ın; rubûbiyyet, ubûdiyyet, isim ve sıfatlardan kendisi için vâcip kıldıkları ile bir ve tek olarak ve ortağı olmaksızın birlenmesidir. Tevhîdin zıddı ise şirktir. Şirk, kendisiyle Allah'a isyan edilen en büyük günahtır. Şirk üzere vefât eden ve Allah'ın karşısına onunla çıkan kişiyi Allah asla mağfiret etmeyecektir. O, amelleri yok eden ve kişiyi ebedî cehenneme sokan günahtır. Oradan ebedî olarak çıkamayacaktır ve cennet müşrike harâmdır. Yüce Allah şöyle buyurur: «Her kim de Allah'a şirk koşarsa Allah cenneti ona harâm kılar, varacağı konak cehennemdir ve zâlimlerin hiçbir yardımcısı yoktur.» [Mâide, 72] Tevhîd kavramı, sünnet ile sâbit olmuş şer'î bir kavramdır. Bazılarının iddia edip dedikleri gibi sonradan çıkmış bir kavram değildir. Bunun delîli İbn Abbâs radıyallahu anh hadîsidir. Şöyle anlatır: Nebî sallallahu aleyhi ve sellem Muâz ibni Cebel'i Yemen'lilere gönderdiğinde ona şöyle demiştir: «Sen

Ehl-i Kitâb olan bir topluma gidiyorsun. Onları kendisine davet ettiğin şeylerin ilki, Allah'ı tevhîd etmeleri olsun. Bunu öğrenip anlayınca, Allah'ın her gece ve gündüzlerinde kendilerine beş vakit namazı farz kıldığını haber ver. Namaz kıldıkları zaman, Allah'ın kendilerine mallarından zenginlerinden alınıp fakirlerine verilmek üzere zekâtı farz kıldığını bildir. Bunu ikrâr ve kabûl ettikleri takdîrde onlardan zekât al! Ancak insanların mallarının en değerlilerini almaktan sakın.» [Buhârî (7372)] Tevhîd lafzı İbn Umer radıyallahu anhuma hadîsinde de geçmektedir. Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: «İslâm beş esas üzerine binâ edilmiştir: Allah'ı tevhîd etmek, namazı ikâme etmek, zekâtı vermek, ramazan orucu ve hacc.» [Müslim (19)] Yine Târık ibni Eşyem el-Eşca'î hadîsinde Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: «Kim Allah'ı tevhîd eder ve O'nun yanı sıra ibâdet edilenleri reddederse malı ve canı dokunulmaz olur. Hesâbı ise Allah azze ve celle'ye kalmıştır.» [Ahmed (15875)]

İkinci Mes'ele: Rasûl'e İtaat.
Allah gönderdiği her rasûle kavminin mutlaka itaat etmesini emretmiştir. Bu, Allah'ı tevhîd etmenin ve O'na ibâdetin gerektirdiği şeylerden biridir. Çünkü Allah'ın cinleri ve insanları kendisine ibâdet için yaratıp bunu onlara farz kılması, sonrada kendisine nasıl ibâdet edeceklerini onlara beyân etmemesi ma'kûl değildir. Tam aksine kendilerine Allah'a nasıl ibâdet edeceklerini öğretmesi için ve rasûllerine uyup tâbi olsunlar diye her ümmete bir rasûl göndermesi el-Hakîm olan Allah'ın hikmetinin kemâlindendir. Nitekim şöyle buyurur: «Hiçbir ümmet yoktur ki, içlerinde bir uyarıcı gelip geçmiş olmasın.» [Fâtır, 24] Yine şöyle buyurur: «Fir'avn'a bir rasûl gönderdiğimiz gibi size de üzerinize şâhid olarak bir rasûl gönderdik.» [Müzzemmil, 15] Yine şöyle buyurur: «O, dînini bütün dînlere üstün kılmak üzere, rasûlünü hidâyet ve hak dîn ile gönderendir. Şâhid olarak Allah yeter.» [Fetih, 28] Yine şöyle buyurur: «Rasûle itaat eden, Allah'a itaat etmiştir.» [Nisâ, 80] Yine şöyle buyurur: «Rasûl size her neyi verirse alın, size neyi yasaklarsa ona son verin.» [Haşr, 7] Yine şöyle buyurur: «Muhakkak ki Allah'ın Rasûlü'nde sizin için, Allah'ı ve âhiret gününü umanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için güzel bir örneklik vardır.» [Ahzâb, 21] Maksat şu ki, her rasûlün kavmine mutlaka, ona itaat ve ittibâ etmeleri emredilmiştir.

Üçüncü Mes'ele: Takvâ Emri.
Takvâ, dünya ve âhiret saadetinin adresidir. Yüce Allah şöyle buyurur: «Sizden önce kitap verilenlere de muhakkak ki 'Allah'a karşı takvâlı olun' diye tavsiyede bulunduk.» [Nisâ, 131] Allah karşı takvâ, emredilenlere sarılmak, yasaklananlardan kaçınmak, fazîletli işleri yerine getirmek, rezîlliklerden uzak durmaktır. Rasûl ve nebîlerin Kur'ân'da zikredilen kıssalarını incelediğimiz takdîrde, onların tümünün kavimlerine takvâyı emrettiklerini görürüz.

Dördüncü Mes'ele: İstiğfâr Emri.
İstiğfâr, mağfiret talep etmektir. Mağfiret ise ayıpların örtülmesi ve sahibinin bağışlanmasıdır. Yüce Allah rasûllerin ilki olan Nûh aleyhisselâm'ın kavmine ne dediğini şöyle buyurarak bildirmektedir: «Dedim ki: Rabbinizden mağfiret dileyin. O çok bağışlayıcıdır.» [Nûh, 10] Rasûllerin kavimlerine takvâyı emrettikten sonra istiğfârı da emretmeleri ne kadar münâsiptir! Çünkü, kul ne kadar takvâlı olmaya ve istikâmet üzere kalmaya çabalasa da mutlaka ayağı kayar, hata eder, kusur işler. Bunun için Allah kullarına istiğfârı meşrû kılmıştır. İşte bundan dolayı bütün rasûller kavimlerine istiğfârı emretmişlerdir. Allah'tan cümlemizi tevhîd ve -âlemlerin rabbinin elçisine- ittibâ ehli, takvâlı ve istiğfâr eden kimselerden kılmasını dilerim.

Başta ve sonra, zâhirde ve bâtında hamd olsun Allah'a, salât, selâm ve bereketler olsun nebîmiz Muhammed'in, âilesinin ve bütün ashâbının üzerine.